

Woensdag

22 September.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van een abonnement is voor drie maanden f 2.25, en franco per post f 2.50. Advertentie worden geplaatst te zo Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doopblijfschriften, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1.50 is, en voor 'elken regel' daarboven zo Ct., behalve 55 Ct. regelt voor iedere plaatsing. Men abonneert zich bij alle boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk. Brieven franco.

NIEUWSTIJNDINGEN.

ITALIE.

— De gebeurtenissen in Italië nemen zoodanig in omvang en belangrijkheid toe, dat de vraag oordelend op den lippen zweeft: al Oostenrijk dat alles rustig blijven toezien, dan wel interveniëren.

Al neemt men ook aan, dat de berigten, die tot ons komen, eenigzins overdreven zijn, zoo moet men toch erkennen, dat de toestand van Italië dagelijks van bedenkelijk aard wordt; want dagelijks blijkt het, dat de gisting meer en meer om zich grijpt. Zoo Italië aan zich zelf blijft overgelaten, en de bewoners alleen op eigen krachten mogen steunen, spelen zij ongetwijfeld een zeer gevaarlijk spel; mogen zij rekenen op den bijstand van Frankrijk, van Engeland, tot voltooijng van het aangevangen werk der hervorming? — Ziedaar eene vraag, welker oplossing alleen de toekomst geven zal.

De maatregel van den Koning van Napels, waarbij de belasting van het gemaal op het zout afgeschaft werd, heeft weinig vruchten gedragen, zoo als vrouwen elke afgedwongen concessie. Thans loopt het volk te wapen, niet meer uit bekijng over den hoogen prijs der levensmiddelen, maar onder den roep om eene constitutie, om vrijheid.

De berigten van den opstand op Sicilië bevestigen zich volkomen; Messina is het tooneel geweest van werkelijke gevechten; de troepen hebben echter de overhand behouden in de stad, maar de opstandelingen hebben de stad verlaten en zijn in de bergen getrokken, waar de opstand op nieuw georganiseerd wordt. Reggio, dat door de Calabrische guerrillas bemagtigd was, schijnt weder in handen van het gezag te zijn gevallen.

POLEN.

WARSCHAU, den 12. September. Tot dusverre zijn wij nog van de cholera verschoond gebleven, doch moet deze ziekte reeds in Kiew uitgebroken zijn en men berekent, dat zij dagelijks 3 mijlen naar het westen voortdriegt (?). De ongesteldheid is hier groot. De vorst van Warschau heeft dezer dagen eene bijeenkomst met onderscheidene artsen gehad, om zich met hen over de meest doeltreffende maatregelen te beramen. Er zijn reeds bevelen tot het gereedmaken van hospitalen gegeven. De apotheken zijn gelast de noodige geneesmiddelen in genoegzamen voorraad gereed te houden en de soldaten worden warmer gekleed; het kamp bij de stad zal opgeheven worden. De keizer, die op eene inspectiereis was, zou, bij het vernemen van den gang der cholera, zich naar Kiew begeven hebben. Men verwacht hem hier in het midden der volgende maand. In het koninkrijk Polen wordt tegenwoordig de typhus in zoo hevigen graad, dat geheele gezinnen uitsterven. Men werpt de schuld op de slechte voedingsmiddelen.

DUITSCHLAND.

— Men schrijft uit Berlijn aan de *Deutsche Brüsseler Zeitung* (No. 72, van 9. d. deser).

Het *Journal des Débats* heeft onlangs eens weder een hekelend artikel over de onvruchtbaarheid der Koningin geleverd. In de Parijische Tuilerien, zoo als te Eu, St. Cloud en Neuilly, bemint men, gelijk bekend is, den Koning van Pruisen niet, en dezen zijn alle spottende aanmerkingen over zijnen Keuschen dombouw, landschaps-opeiningen- en Stolzenfels- tafel-redenen (in een roos uitgesproken, zoo als in der tijd het *Journal des Débats* beweerde) ook weder te oore gekomen.

De Koning van Pruisen heeft zijnerzijds weinig toegenegenheid voor Louis Philippe, maakt gemeene kwinkalarij op den Koning der Franschen, terwijl hij in eigenhandige vrienden en door gezantschappen van den heer van Humboldt naar Parijs, anderszins weder de hoedanigheden en rijkdom van Louis Philippe vleide.

Over de jongste omkoopings- en moord-proceessen te Parijs is men hier te Saus-Souci, in 't algemeen zeer geneigd geweest, om terstand uit te roepen: „Bij ons valt iets ergelijks niet voor, ons stelsel levert geen dergelijk voorbeeld op,” en de politieke kikkers blazen zich in hunne heilichheid op, vergetende, dat hun eigen doen en laten niet beter is, dan Louis Philippe's omkoopings-beginsel.

Als het *Journal des Débats* of de *Times* gunstige artikelen over den Koning en onze ministers leveren, zoo gevoelt men zich zeer verblijd, men versliedt den lijf met vreugde en pronkt daarmee. Zoodra echter die bladen berispen, worden zij terstond zoo kwaad als de duivel.

Dat is eene bekende zwakte bij onze politieke accoucheurs, die echter tot dus verre slechts misgeboorten ter wereld hebben.

Wat nu den Koning persoonlijk betreft, zoo is hij bij ons gevoelig voor lof en berisping. Hij houdt zich slechts verschillig, maar hoe dikwijls wordt een dagbladartikel overrak van het heilig uitbreken des toorns te Staat.

Koning van Europa, en bovendien de eenigste kunstlievende Koning!” (tot artiste).

Zulke gesuikerde berisping laat men zich welgevallen; slechts weet iedereen, dat de Koning persoonlijk niet de brasseste man in den volsten zin des woords is!

Hij welke politiek en persoonlijk de heer de Koningheid beweren geworden? Bij de inlijving van Cracau, jegens de wevers in Silesie, welke geholpen zouden worden, en echter doodgegeschoten werden?

De overledene Koning had als privaat-persoon den naam van een eerlijken, braven man; maar eerlijk, grootmoedig was de handelwijze van den tegenwoordigen Koning weder niet jegens Tschek; welken hij liet ter dood brengen, terwijl hij krokodillen-irranen vergaot, noch jegens Herzegh, Freiligrath en duizend andere vervolgdan. Eerlijk was de Koning nooit, maar steeds hartstogtelijk, grillig, wispelturig, oplopend; overdreven vriendelijk gisteren, tirannisch grof, zelfs tegen zijne ministers, heden. Zonder de minste waardigheid bij het optreden; zich bij het uitbreken van zijnen toorn beneden zijnen rang gedragende, was de Koning nooit oprecht of rond, noch jegens den heer von Schön, noch jegens den heer von Radowitz, noch jegens de prinses van Pruisen, dat dikwijls werd opgemerkt, noch jegens de Polen, noch jegens zijn eigen broeder, noch jegens de landstanden, noch jegens den Koning van Hannover, noch jegens den Keizer van Rusland.

Is soms de in alle klassen der maatschappij uitgestrekte geheime politie (civiel en militair spioneeren), welke onder den tegenwoordigen Koning het land als met een net overtrekt, om onvoorzigtige slagoffers te vangen, een bewijs van eerlijkheid?

Nooit bestond onder den vorigen Koning zulk een uitgebreid spionnen-stelsel. Het officiele loochenen (liegen) helpt niet; bij alle vervolgingen, proceessen van hoogverraad en majestatis-schennis in Silesie, (tegen den graaf Reichenbach,) in Pruisen te Berlijn (tegen Mayen,) te Koblenz (tegen Dronke) speelt de Pruisische geheime politie eene hoofdrol. Is het koninklijk gedrag echter eerlijk, als hij handsteltelijk zijne diensaren dikwijls mishandelde en de oorzaak wordt, dat zich de opperhoofdstad Gramesneel doodschoot en Tschek door een koninklijke voetschop weggejaagd werd.

In oogenblikken van toorn kent zich de Koning zelf niet meer; ja zelfs in den moieterrand bruijcht hij zoo erg op, dat hij op een razenden gelijkt. Werkelijk is het overigens onmogelijk, zelfs ministers, kamerheeren, hofmaarschalcken (de heer von Meyerink) meer te mishandelen, dan het de Koning in de opwelling, gelijk een aanval van dolheid, dikwijls doet.

Over deze scènes circuleerden reeds, ten tijde dat hij nog kroonprins was, daadzaken in menigte, zelfs ten dage zijner echtverbintenis. Wat heeft de Koningin geen moeite gehad, om de uitbarstingen te bedaren, — te vernietigen waren zij nooit, en sedert de Koning voelt hoe hem de openbare meening, even als eenen tooneelspeler, geheel strijdig met den deutschen aard, veracht en doorzielt, de rollen der openbare rede, de komedie geheel en al erkend, juist sedert dezen tijd is de kwade luim des Konings toegelopen en de ministers enz. hadden dikwijls moeite den Koning te verhinderen, zich openlijk op eene ijsselijke wijze te compromitteren. Met onze eigene oogen hebben wij aan het spoorweg-station naar Potsdam den Koning een geheel schuldlooze man, met Hoogdeszelfs eigene hand, den hoed van het hoofd zien slaan, en de woorden hooren uiten: „Kunt ge den uwon Koning niet groeten?” En waarom, omdat de jonge man en andere treuschouwers vergeten hadden, den heid voor zulk eene Majesteit af te nemen.

Wat nu de dikwijls herhaalde en door eenige onhandige verdedigers geloofende beschuldiging van dronkenschap betreft, zoo hebben wij eveneens, toen de Koning de laatste keer de Keizerin van Rusland tot Halle verzegelde, hem in tegenwoordigheid van eenige honderden menschen formeel bezopen, uit het hôtel te voorschijn treden en waggelend zijne zuster naar het rijktoen zien geleiden.

Wanneer de Koning de verachtende aanmerkingen over eenen zoodanigen zinlozen toestand in 't publiek, had kunnen hooren, zou hij begrepen hebben, waarvoor de huichelarij en liefde-hetuigingen der landschaps-algevaardigden, hovelingen, ambtenaren en burgemeesters, op seis, te houden zijn.

De Keizerin van Rusland zelve scheen over den toestand van haren koninklijken broeder beschamde en verlegen. Nadat de Keizerin vertrokken was, ging de Koning waggelend, hoogrood gleejende, de oogen blinkende en overstromd op eene volksgroep aan, en sprak eenen gamin de Halle woordelijk op zijn Berlijnsch aan als volgt: „Bist du och aus Halle?” (zijt gij ook uit Halle?) De knaap antwoordde: „Ja, ick bin ein Hallenser.” (ik ben een Hallenser).

De Koning: „o Halle is och eine achöne Jegend mit viel Salz, aber et is nich attisch! (Halle is ook een schoon oord met veel zout, maar het is geen attisch!) (historisch.) Over deze geestige ref. hegen nu de verhevene monerch het eerst hinkenende te lachen, dat zijne vooruitstekende buik sterk geknede werd.

Het was een verheven schouwspel van deutsche vorstengrootheid, en om dit roerende familie-tafereel (touchant tableau de famille) volkomen te maken, nam de goede, edele prins Karel, broeder des konings, den portier van het hôtel, die eenen groeten staf met zilveren knop droeg, denzelfden uit de hand, en droen den jongen Groothertog van Mecklenburg overreikende; zeide hij tot dezen, hoogst vleijend: „Daar is de knuppel bij het regt!”

Als het deutsche volk zijne hooge en allerhoogste heer-

schappen slechts dikwijls van nabij konden zien, zoo zou dit de best democratische propaganda vormen.

De uitozderingen van het tegendeel zijn zeldzaam.

SPANJE.

— Uit Spanje blijven de berigten steeds gewogen van verwarring en oneenigheid, welke tusschen de bewindellende heerschen. Men gevoelt er dringende behoefte aan een werkelijk hoofd, wiens gezag en invloed in staat zijn de grillen zijner ambtgenooten te beheerschen, en een vasten gang aan het bestuur te geven.

FRANKRIJK.

PARIS, den 13. September. Het vermoeden van de vrouwen door hunne mannen, wordt eene aangekende ziekte. Een verkooper van kreften te Lyon heeft zijne vrouw met een scheermes den hals afgesneden. Dadelijk daarop in hechtenis genomen zijde, heeft hij zijne misdad deed bekend, er bijvoegende, dat de groote heeren zulks ook wel doen.

— De Koning heeft gratie geschonken aan de 500 veroordeelden ter zake van deelneming aan ongeregeldeheden, ten gevolge der duurte van levensmiddelen.

BELGIË.

BRUSSEL, den 18. September. Op dit oogenblik woeden er alhier en in de voorsteden twee soorten van min hoosaardige ziekten, welke evenwel epidemisch schijnen; de eene is eene cholera of hevige buikloop, veroorzaakt door het bovenmatig gebruik van vruchten; de andere is een soort van griep, vergezeld van hevige hoofd- en keelpijnen; afsmatting der ledematen, koorts enz. Deze laatste ziekte wordt door de geneesheeren aan de verandering van jaargetijde toegeschreven, welke wij thans ondervinden.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, den 18. September. Het Prov. Hof in Zuid-Holland, tweede Kamer, heeft heden uitspraak gedaan in de zaak van het Openbaar Ministerie tegen een vonnis der regtbank te derer stede, van 28. Junij jl. waarbij de heer A. van Bevervoorde, schrijver van het weekblad *Armodie*, dat in de residentie wordt uitgegeven, is ergrisproken van de beschuldiging tegen hem ingebragt, dat hij in een artikel, geplaatst in No. 81 van hetzelfde, den persoon des Konings hoosaardig en openbaar zou hebben gesmaadt, door daarin ter neder te stellen a dat hij e bekl. aan den Koning geene achting toedragt, als moe-ende hij, die zich wil doen achten, zich achtenswaardig o maken.” Het hof heeft zich vereenigd met de gronden en overwegingen, die de regtbank tot de niet strafbaarverklaring van den beklagde aan het hem ten laste gelegde feit hebben geleid, doch het vonnis der regtbank vernietigd, alleen wat den vorm aangaat, namelijk voor zoverre de bekl. daarbij is ergrisproken, op nieuw regtdoende heeft het Hof, doende wat de eerste regter had behooren te doen, verklaard, dat het den hr. van Bevervoorde ten laste gelegde noch misdad, noch wanbedrijf, noch overtreding, oplevert, en hem diensvolgens ontslagen van alle regtervolgving ter dezer zaken; voorts den staat veroordeeld in de kosten in eerste aanleg en in hooger beroep gevallen.

— De Algemeene Verslagers, aan de Staten der onderscheidene provincien door de Gedeputeerde Staten uitgebragt, wijzen eene daadzaak aan, waarop het nuttig kan zijn de aandacht te vestigen.

Volgens de opgaven der verslagers, bedroeg in 1846 over 't geheele rijk 't aantal geboorten 100198, dat is 8463 minder dan in 't jaar 1845; aantal geestervenen 90875, dat is 16579 meer dan in 't jaar 1845; 't aantal huwelijken 20633, dat is 2220 minder dan 't jaar 1845. Dese vermeerdering der sterfte en dese vermindering van 't aantal geboorten en huwelijken, had niet in eenige deelen des lands maar min of meer gelijkmatig over 't geheele rijk plaats.

— In een der Frankfurter bladen komt een brief uit Berlijn voort, waarin op eene stellige wijze wordt gemeld, dat een der presidenten van het hooge geregtshof van die stad belast is met de procedure tot echtscheiding tusschen Prins Albert van Pruisen en Prinses Marijnn van Nederlanden, welke reeds sedert vele jaren gescheiden leven.

LEEDWARDEN, den 18. September. De muizen blijven nog even talrijk als vroeger en veroorzaken eene groote schade aan de gewassen; men regt dat zij werkzaam zijn die oot te voren, nieuwe holen en gangen aanleggen en voorraad voor den winter te samen brengen, welke bestaat in vruchten die nog op liet land zijn, in wortelen van paardenbloemen, enz. Zij beginnen ook de jonge planten van de winter-rogge en andere winter-vruchten af te vreten. Het is dus te beven dat ze spoedig worden verdelgd.

— Zr. Ms. schooner *de Adde*, onder bevel van den luit.-ter-zee de klasse J. H. Valmer Knollart, is in den morgen van den 16. uit de Noordzee te Hellevoetsluis bladen gekomen.

— De Euxenburgerse geestelijkheid heeft, als blijk van verlichting, een vrijmetselaar willen begraven hebben bij de doodgeboren kinderen; de burgemeester der plaats heeft doorgetast en den man bij zijne dochter ter aarde laten.

